

In de Ent. Zeitschrift Frankfurt-M., 22. Oktober 1934, vertelt Ph. G ö n n e r, dat gunstige jaren in Duitschland nog een 3e generatie opleveren in October. Hij zag die o.a. in 1915 „in den westlichen Ausläufern der Rhön” en in 1934 bij Bamberg.

Over waarnemingen in Nederland in Sept. en Oct. '34 kwamen geen berichten binnen; opgaven uit de 3 noordelijke provinciën ontbreken zelfs voor het geheele jaar. De heer Ceton, die de soort op 6 plaatsen waarnam, gelooft niet, „dat het dier meer algemeen dan normaal was, al zijn er jaren, dat men ze bijna niet ziet.” Maar, als we alle berichten samenvatten, krijgen we toch den indruk, dat *hyale* in 1934 bepaald meer is voorgekomen dan in de meeste jaren het geval is, zonder nog opvallend talrijk geweest te zijn. Zoodat de heer Lempke (l.c.) wel met recht over een „*hyale*-jaar van betekenis” kon spreken.

Twello, Jan. 1935.

H. COLDEWEY.

Eenige gegevens over de fauna van het eiland Goeree.

Tijdens een botanische excursie op het eiland Goeree en Overflakkee is een van ons in de gelegenheid geweest om *Microlepidoptera* te verzamelen. Aangezien de fauna van de Zuidhollandsche eilanden weinig onderzocht schijnt te zijn en wij over Goeree in het geheel geen gegevens hebben kunnen vinden, lijkt het ons de moeite loonend de resultaten van deze vangst hier te vermelden. Wij zullen het hebben over Goeree; op Overflakkee is niet verzameld.

Wij hopen hierdoor de aandacht van de entomologen op dit eiland te vestigen. Het is een interessant gebied, omdat het zoo weinig onderzocht is en zonder twijfel een rijke insektenfauna herbergt. Dit vermoeden wordt gesteund door het feit, dat er ook een rijke flora te vinden is. Prof. Th. Weevers, die een uitgebreide studie over den plantengroei van Goeree gemaakt heeft, vertelde ons, dat hij meer dan 600 plantensoorten hier heeft gevonden.

De geologische geaardheid van Goeree brengt mede, dat hier verschillende gebieden te vinden zijn, met de er bij behoorende, aan vormen rijke, plantenassociaties¹⁾. Zoo heeft Goeree een oude kern, een rest van wat vroeger kust was, die een tijd geleden van het vasteland geïsoleerd is geraakt en later met een laag aangewaaid zand is bedekt. Dit zand, afkomstig van oude duinen, is uitgeloogd en arm aan kalk en het draagt een kalkmijdende flora, zooals brem, dop- en struikheide, op de plaatsen nl., waar het niet ontgonnen is;

¹⁾ Meer gegevens over de flora en de bodemgesteldheid zijn te vinden bij Th. Weevers: De plantengroei van het eiland Goeree in verband met zijn bodem en geschiedenis. Nederl. Kruidkundig Archief, 1920.

elders is deze zandlaag van boven afgegraven en gelegd onder den zoo opengelegden ouden kleigrond. Om de oude kern liggen in het Zuid-Westen, Oosten en Noord-Oosten binnenduinen, eveneens uitgeloogd, doch veel rijker aan kalk dan het vorige gebied. Hieromheen volgen in het Noorden en Westen jonge polders met kleigrond, terwijl in het Zuiden een oude lage polder te vinden is, met ziltig weiland. Hier liggen ook zoute moerassen: resten van vroegere doorbraken van de zee. Ten slotte volgt een rij van aan kalkrijke buitenduinen, met hun kalkflora, aan de West- en Noordkust.

Het lijkt zeer aannemelijk, dat bij zoo'n gevarieerde flora ook een interessante en, mogelijk, rijke fauna te vinden zal zijn. Hoewel onze lijst niet groot is, zijn we er van overtuigd, dat er veel en veel meer te vangen zou zijn, wanneer men er zich speciaal op toeleegde. Dezen keer is er niet meer tijd aan gegeven dan op een botanische excursie mogelijk was; op licht b.v. zijn slechts enkele toevallige vangsten gedaan. Deze wijze van vangen zou waarschijnlijk een rijken buit opleveren.

De vlinders zijn gevangen op 18 tot 22 Juni 1934. Goeree is tijdens de excursie in alle richtingen doorkruist. Ouddorp hadden wij er bij als middelpunt.

De heer G. A. Graaf Bentinck is zoo vriendelijk geweest onze determinaties te verifieeren en zoo noodig te verbeteren. Wij hebben de volgende soorten genoteerd:

Pyralidae:	2	ex. van	<i>Crambus perlellus</i>	Sc.
	3	„ „	<i>C. chrysonuchellus</i>	Sc.
	17	„ „	<i>C. hortuellus</i>	Hb.
	1	„ „	<i>C. culmellus</i>	L.
	4	„ „	<i>C. dumetellus</i>	Hb.
	2	„ „	<i>C. pratellus</i>	L.
	13	„ „	<i>Platytes cerusellus</i>	Schiff.
	1	„ „	<i>Homoeosoma snellenella</i>	Bentinck
	3	„ „	<i>Anerastia lotella</i>	Hb.
	1	„ „	<i>Nyctegretis achatinella</i>	Hb.
	1	„ „	<i>Cryptoblabes bistriga</i>	Hw.
	1	„ „	<i>Nymphula nymphaeata</i>	L.
Pterophoridae:	4	„ „	<i>Oxyptilus distans</i>	Z.
	1	„ „	<i>Alucita pentadactyla</i>	L.
Tortricidae:	1	„ „	<i>Cnephasia incertana</i>	Tr.
	1	„ „	<i>Olethreutes rufana</i>	Sc.
	1	„ „	<i>Bactra lanceolana</i>	Hb.
	1	„ „	<i>Epiblema penkleriana</i>	F. R.
	1	„ „	<i>Grapholitha nigricana</i>	Steph.
	1	„ „	<i>G. microgrammana</i>	Gn.
Gelechiidae:	1	„ „	<i>Gelechia decrepidella</i>	H. S.
	2	„ „	<i>G. marmorea</i>	Hw.
	3	„ „	<i>Bryotropha terella</i>	Hb.

	1	ex.	van	<i>B. desertella</i>	Dgl.
	2	„	„	<i>Blastobasis phycidella</i>	Z.
	2	„	„	<i>Coleophora fuscedinella</i>	Z.
	2	„	„	<i>C. therinella</i>	Tngstr.
	1	„	„	<i>C. murinipennella</i>	Dup.
	1	„	„	<i>Elachista nigrella</i>	Hw.
	2	„	„	<i>E. argentella</i>	Cl.
Lyonetidae:	1	„	„	<i>Bucculatrix cidarella</i>	Z.
Nepticulidae:	1	„	„	<i>Nepticula atricapitella</i>	Hw.
Tineidae:	5	„	„	<i>Adela croesella</i>	Sc.

Van de drie bijzondere vangsten (vet gedrukt) is *H. snellenella* vooral interessant. Deze vlinder is niet lang geleden beschreven (T. v. E. LXXIII, p. XXII; id. LXXIII, p. 237). Het voorkomen van deze soort op een Zuidhollandsch eiland lijkt wel vreemd. In Nederland is ze vooral bij Arnhem gevangen. Komt verder in Duitschland en Engeland voor. Speelt misschien de oude kern van het eiland hierbij een rol? Op sommige deelen er van groeit een bosch van eiken en berken, dat, ook door zijn ondergroei, blijkt te behooren tot een z.g. eiken-berkenwoud (querceto-betuletum) en dus te vergelijken is met den plantengroei in de Veluwe b.v. Hier vindt de vlinder mogelijk een geschikt milieu. Doch ook de wind is voor de vlinderverspreiding van een bijzonder groote betekenis, vooral in deze streken. Maar de hier heerschende winden zijn meest zeewinden. Zou het een migrant uit Engeland zijn? ¹⁾

B. phycidella Z. is een zeldzame soort, ook in Zandvoort en Overveen gevangen (ook nog een ex. in Rockanje). *B. cidarella* Z. is eveneens zeldzaam. Ook *G. microgrammana* Gn. mag hier genoemd worden.

Eigenaardige vindplaatsen op Goeree zijn de z.g. „gorzen” (de Groningsche naam „kwelders” is beter bekend). Het is nieuw land, buiten de dijken door de zee gevormd; de grond is hier een modderig mengsel van klei en zand, begroeid met typische zoutplanten (zooals *Salicornia*, *Statice*, *Obione*, zee-aster). Hier vlogen eigenaardige vliegen: *Nemotelus uliginosus* (typisch voor kustgebied) en twee der bovenvermelde *Coleophora*-soorten. De hoop, dat het bijzondere soorten zouden zijn, is ijdel gebleken: *C. murinipennella* Dup. is in zandstreken algemeen; *C. therinella* Tngstr. is ook niet zeldzaam; haar rups leeft op distel, die er algemeen te vinden is. Een systematischer en uitgebreider jacht zou zeker meer resultaten opleveren. Misschien vliegt hier ook *Coleophora salicorniae* Hein.-Wck., die nog steeds in ons land niet gevonden is.

Bussum, 25-1-'35.

A. DIAKONOFF en G. P. HENKEL.

¹⁾ Bij de vangst op licht krijgt men sterk den indruk, dat de vlinders tegen den wind in vliegen, niet met wind mee.

Red.